

Allianz in den Alpen
Alliance dans les Alpes
Alleanza nelle Alpi
Povezanost v Alpah

INFO

Avstrija
Francija
Italija
Lihtenštajn
Nemčija
Slovenija
Svica

Omrežje občin "Povezanost v Alpah"

Smisel in namen tematskih poti: kateri so dejavniki njihove uspešnosti?

več na str. 6, 7

Uvodnik

Kakovostna rast

Z zaključkom projekta EU DYNALP je bil v zgodovini Omrežja občin „Povezanost v Alpah“ postavljen nov mejnik.

Zelo razveseljivo je dejstvo, da bo zaključni posvet obenem tudi začetek nadaljevalnega projekta DYNALP², saj bo to še pospešilo in ne prekinilo proces uresničevanja Alpske konvencije na lokalni ravni. Sredstva za izvajanje projekta DYNALP² bo prispeval švicarski sklad MAVA, za kar se mu na tem mestu iskreno zahvaljujem. Več o tem gl. prispevke na strani 3, 4 in 5.

S pristopom novih članic, to so švicarska občina Hasliberg, nemška regija „Chiemgauske alpske občine“ in francosko združenje občin Pays des Ecrins, je naše omrežje pridobilo pomembne partnerje. Omrežje

ima sedaj 185 članic, kar pomeni, da je v omrežju zastopano 3,3 % vseh občin z alpskega območja. 3,5 % vseh alpskih prebivalcev torej živi v eni od občin, ki so članice omrežja, kar znaša 456.000 prebivalcev. Občine članice upravljajo s površino v velikosti 743.638 ha oz. s 3,9 % alpskega prostora. Našemu cilju, tj. 10-odstotnemu povečanju članstva, smo se tako v preteklem letu približali še za korak.

Več članic seveda ne pomeni le višjih števil, temveč predvsem več partnerjev, s katerimi si bo mogoče v okviru omrežja izmenjevati izkušnje in ki imajo zelo različne probleme in različna težišča delovanja. Potrebujemo nove oblike izmenjave izkušenj in zato smo začeli prirejati tematske delavnice - upamo, da bodo tudi prinesle številne obetavne spodbude za nadaljnje delo v naših občinah.

Rainer Siegele
Predsednik

Kazalo

Smisel in namen tematskih poti: kateri so dejavniki njihove uspešnosti?	Löning Katrin	1, 6, 7
Uvodnik	Siegele Rainer	2
DYNALP gre naprej!	Götz Andreas	3, 4
DYNALP se zaključuje, nadaljuje se DYNALP ²	Uredništvo	4, 5
Letna konferenca 2005 v Bad Reichenhallu v Nemčiji	Uredništvo	5
Občina prihodnosti je Tschlin	Götz Andreas	5, 6
Doslej tri tematske delavnice v okviru projekta DYNALP	Uredništvo	7, 8
Nove članice	Probst Thomas, Simon Claire, Pons Nicolas, Marty Peter	8, 9
Iz naših občin:		
Ekskurzija občine St-Martin v regijski naravni park		
Vercors v Franciji	Marty Peter	10
Prijateljstvo prek meja	Zimmermann Ulf	10
Stalni sekretariat Alpske konvencije	Roblek Igor, Dr.	10, 11
Koledar prireditev 2006	Uredništvo	12

DYNALP gre naprej!

Švicarski sklad za varstvo narave je našemu omrežju za triletno izvajanje projekta, s katerim bomo nadaljevali DYNALP, zagotovil kar 1,275 mio. evrov. DYNALP² bomo izvajali v tesnem sodelovanju s projektom CIPRE-International „Prihodnost v Alpah“.

Projekt DYNALP, ki je bil financiran s sredstvi pobude Interreg III B, se bo zaključil junija, ko bo projekt CIPRE „Prihodnost v Alpah“ že lahko predstavil prve konkretne rezultate, pridobljene z analizo obstoječega znanja in informacij o šestih projektnih vprašanjih oz. vsebinskih sklopih (gl. besedilo v okvirčku). Ta projektna vprašanja se namreč v številnih točkah navezujejo na delovanje Omrežja občin in področja delovanja projekta DYNALP.

Omrežje občin je zato skladu MAVa, ki je financiral že projekt „Prihodnost v Alpah“, poslalo prošnjo za pridobitev sredstev, s katerimi bo rezultate, dosežene v okviru projekta CIPRE, preneslo v prakso. Po eni strani bo s tem zagotovljena kontinuiteta in nadaljnja uporabnost dejavnosti DYNALP, po drugi strani pa bo mogoče rezultate projekta „Prihodnost v Alpah“ neposredno vključiti v dejavnosti številnih občin v različnih državah.

Cilj DYNALP² je tako kot v prvem delu DYNALP izvajanje protokolov Alpske konvencije. Nadalje naj bi se krepilo medsebojno povezovanje občin, zato so za dejavnosti v posameznih občinah predvideni različni projekti, pa tudi skupne prireditve, dogodki in instrumenti, ki bodo spodbujali medobčinsko povezovanje.

Občine kot sestavni del projekta

Osrednja točka in obenem največja proračunska postavka v projektu DYNALP² bodo projekti, ki se bodo izvajali na ravni posameznih občin, saj te lahko tako konkretno prispevajo k uresničevanju vsebine protokolov Alpske konvencije in rezultatov, pridobljenih v projektu „Prihodnost v Alpah“. Sredstva podpore bodo prejeli projekti različnega obsega: največkrat bodo to projekti vrednosti 20.000 do 40.000 evrov, ki bodo subvencionirani do 50 %. Občine bodo lahko lastno udeležbo pri projektu zagotovile med drugim tudi z delom. Do sredstev iz projekta bodo upravičene tiste občine, ki so članice Omrežja občin „Povezanost v Alpah“. Te so v preteklosti s svojim delom in članarino izpolnile pogoje za sodelovanje in izvajanje tovrstnih projektov.

Odločitev o dodelitvi projektnih sredstev bo sprejeta pravočasno, tako da bodo občine imele na voljo čim več časa za izvajanje svojih projektov. Četrtnina oz. tretjina sredstev pa bo dodeljena kasneje. Odločitev, komu bodo dodeljena, bo sprejel zunanji organ,

ki bo seznanjen z rezultati projekta „Prihodnost v Alpah“. Najbolj primerna za to nalogo je žirija, ki je izbrala že nagrajence natečaja, razpisnega v okviru projekta „Prihodnost v Alpah“.

Prireditve, ekskurzije, izmenjava

Za delovanje občin bodo izrednega pomena tudi prireditve, na katerih si bodo udeleženci lahko izmenjali izkušnje. V začetnem obdobju delovanja omrežja so bila taka srečanja bolj splošnega značaja, namenjena pa so bila vzpostavljanju omrežja in medsebojnemu spoznavanju njegovih članic. Kasneje so bila srečanja tematsko obarvana, v okviru projekta DYNALP pa že organizirane v obliki delavnic (t.i. cluster workshops), ki so glede teme upoštevale potrebe najaktivnejših občin. Tudi v nadaljevalnem projektu DYNALP² bodo pomembno vlogo imele delavnice o specifičnih temah kot tudi ekskurzije. Te niso vedno namenjene vsem občinam, temveč tistim, ki so same dejavne na določenem delovnem področju. Poleg manjših delavnic in ekskurzij sta predvideni tudi dve oz. tri večje vsealpske konference, ki bodo posvečene najpomembnejšim projektnim temame.

Pridobitev za vse občine članice

Ker je nosilec projekta Omrežje občin „Povezanost v Alpah“, v nasprotju z DYNALP-om, projektom pobude Interreg III B, ni potrebno vzpostaviti paralelnih struktur. Od nadaljevalnega projekta DYNALP² pa bodo imele korist tudi tiste občine članice, ki pri projektu ne bodo sodelovale. Vse aktivnosti, namenjene boljši obveščeni prek svetovnega spleta, izdaja biltena omrežja s pomočjo projektnih sredstev, okrepitev mreže koordinatorjev in številni drugi ukrepi bodo koristili prav vsem članskim občinam. Posamezne občine bodo svoj delež zagotovile v obliki finančnih sredstev in/ali z delom, Omrežje občin pa bo članarine lahko uporabilo za razvoj lastnih dejavnosti, kar v okviru DYNALP ni bilo mogoče.

Allianz in den Alpen
Alliance dans les Alpes
Alleanza nelle Alpi
Povezanost v Alpah

Uvodna prireditev bo 20. maja 2006

Uvodna prireditev DYN-ALP² bo skupaj z zaključnim posvetom DYN-ALP in konferenco CIPRE oz. Prihodnosti v Alpah potekala od 18. do 20. maja 2006 v nemškem kraju Bad Hindelang. Na konferenci bodo v soboto, 20. maja 2006, predstavljeni rezultati raziskave strokovnega znanja in izkušenj, pridobljenih v okviru projekta „Prihodnost v Alpah“. Občine bodo lahko tako dobile prve ideje in informacije ter jih uporabile pri izvajanju svojih projektov.

Andreas Götz

„Prihodnost v Alpah“: Šest vprašanj

1. **Ustvarjanje dodane vrednosti na regionalni ravni:** Kako uspešno izkoristiti endogene potenciale za ustvarjanje verig proizvodov in storitev z visoko dodano vrednostjo na regionalni ravni?
2. **Socialna kompetenca:** Kaj pripravi ljudi do tega, da ne glede na gospodarske in ekološke možnosti ostanejo na območju Alp oz. se tja preselijo? Kako je mogoče krepiti socialno kompetenco posameznika in skupnosti?
3. **Zavarovana območja:** Pod kakšnimi pogoji so velika zavarovana območja instrumenti trajnostnega razvoja in hkrati ustrezni instrumenti za varovanje narave?
4. **Prostočasni in turistični promet ter promet dnevnih migracij:** Kako se med seboj povezujeta mobilnost in razvoj prostorskih struktur? Katere rešitve so na voljo za hitro rastoči prostočasni in turistični promet ter promet dnevnih migracij?
5. **Nove oblike odločanja:** Katere nove oblike odločanja so perspektivne pri dogovarjanju o pravicah do rabe prostora z vidika trajnostnega razvoja?
6. **Vpliv in nadaljnji razvoj politik in predpisov:** Kako vplivajo politike in predpisi na prihodnji prostorski razvoj? Kako jih je treba prilagoditi, da bi v večji meri prispevali k trajnostnemu razvoju? Kako je mogoče izboljšati procese vrednotenja politik in raziskovanja, da bi zmanjšali razkorak med priporočili in izvajanjem v praksi?

DYNALP se zaključuje, nadaljuje se DYNALP²

Ur. - V nemški občini Bad Hindelang bo od 18. do 20. maja 2006 organiziran posvet ob zaključku projekta DYNALP, obenem pa se bo 20. maja uradno začel izvajati nadaljevalni projekt DYNALP².

V okviru strokovne konference Mednarodne komisije za varstvo Alp (CIPRA), katere tema se letos glasi „Podnebje - Alpe - spremembe: turizem in prostorsko načrtovanje pod vremenskim stresom“, se bo zaključil tudi DYNALP, projekt

Evropske unije. Konferenca bo organizirana v sodelovanju s projektom CIPRE „Prihodnost v Alpah“ in Omrežjem občin „Povezanost v Alpah“.

Vsebinska sklopa programa konference (Strategije prilagajanja na vedno pogostejše naravne nesreče z vidika prostorskega planiranja, Strategije prilagajanja turističnega gospodarstva na spremembe podnebja) sta za občine zagotovo zelo zanimiva, saj se ne omejujeta le na teorijo. Osrednja točka konference bo tudi predstavitev lokalnih in regionalnih primerov dobre prakse, ki bodo ponazorili izvajanje trajnostnih strategij za ravnanje z vedno pogostejšimi naravnimi nesrečami in prilagoditvenih strategij turističnega gospodarstva v praksi.

Na konferenco se je mogoče prijaviti do 1. maja 2006.

Kaj je prinesel DYNALP?

Predstavitev rezultatov projekta in povzetek o njegovem izvajanju sta na programu predvidena v četrtek, 18. maja 2006. Posamezni projekti, ki so se izvajali v okviru DYNALP-a, bodo javnosti predstavljeni na tržnici projektov, ki bo v petek, 19. maja 2006, od 11.30 do 13. ure. Tako želimo doseči prisotnost čim večjega števila tistih, ki so konkretno sodelovali pri izvajanju projektov in bodo na voljo za morebitna vprašanja in razpravo.

Začetek nadaljevalnega projekta DYNALP²

Kot je bilo že omenjeno v predhodnem poročilu, bo takoj po zaključnem posvetu sledila predstavitev DYNALP². Občine oziroma regije, ki se zanimajo za ta projekt, se bodo ob tej priložnosti poleg vsebinskih sklopov (gl. besedilo v okvirčku) seznanile s postopkom predložitve in oddaje projektov, predstavili pa se bodo tudi nacionalni animatorji, ki bodo občinam oziroma regijam pomagali pri predložitvi in izvajanju projektov.

**Podrobnejše informacije
o obeh prireditvah na:
www.alpenallianz.org
www.dynalp.org**

Letna konferenca 2005 v Bad Reichenhallu v Nemčiji

Ur. - 28. in 29. oktobra 2005 je v nemškem Bad Reichenhallu skupaj s 3. transnacionalnim posvetom projekta DYNALP potekala letna strokovna konferenca Omrežja občin „Povezanost v Alpah“.

9. skupščine članic Omrežja občin se je udeležilo okoli 40 oseb, ki so zastopale 17 od skupaj 63 članskih občin. Ena osrednjih točk skupščine je bila zagotovo soglasna izvolitev novega predsedstva. Namesto bohinske županje Evgenije Kegl-Korošec bo Slovenijo odslej zastopal kranjskogorski župan Jure Žerjav. Pri drugih članih predsedstva ni sprememb. Predsednik ostaja tudi v prihodnje župan Rainer Siegele.

Prav tako so bili aktivni koordinatorji in predsedstvo: v petek popoldne so razpravljali o obstoječih problemih in temah, oblikovali so tudi strategije za nadaljnje delo.

Skupščini članic, ki je bila prav tako v petek popoldne, je sledila podelitev nagrad v okviru natečaja „Občina prihodnosti“, ki ga vsako leto razpiše Omrežje občin (podrobneje v nadaljevanju).

Sobotno dopoldne je bilo posvečeno predstavitvi konkretnih projektov. Po predstavitvi Saalaške resolucije so si udeleženci ogledali še objekt za energetska iz-

rabo preostale vode mesta Bad Reichenhall.

Novo predsedstvo (od l. proti d.): Daniel Hilti (FL), Walter Grath (D), Jure Žerjav (SLO), Antonio Zambon (I), Colette Patron (F), Rudolf Lippuner (CH), Rainer Siegele (A)

Občina prihodnosti je Tschlin

Mednarodna žirija je za občino prihodnosti v letu 2005 razglasila Tschlin iz švicarske visokogorske doline Engadin, ki si je prestižni naslov - s tem pa tudi glavno nagrado v vrednosti 4000 evrov -

prislužil za projekt ureditve pivnice. Stranski nagradi, vsakokrat v višini 1500 evrov, sta prejeli avstrijska občina Ludesch in nemška mreža občin Auerbergland.

Nagrajenci s predsednikom Rainerjem Siegelejem in slavnostnim govornikom Christianom Schneiderjem.

Občina **Tschlin**, ki leži v zgornjem delu švicarske doline Engadin in ima 434 prebivalcev, je po mnenju žirije ustvarila sicer le manjše število delovnih mest, vendar pa je posredovala pomembne spodbude za razvoj kmetijstva in turizma ter obudila nekdanjo kulturo pitja piva. Ta izdelek ima namreč pomemben vpliv na celotno regijo in predstavlja njeno identiteto, dodano vrednost pa prinaša tudi za goste.

Veriga ustvarjanja dodane vrednosti sega od ekološke pridelave žita na starih terasah v dolini prek proizvodnje v tschlinški pivnici pa vse do prodaje, ki po-

teka v sodelovanju z domačimi podjetji in vaškimi trgovinami. V verigo je vključen tudi turizem. Ker med kmetovalci, proizvajalci in potrošniki ni velikih razdalj, so prevozne poti kratke. Vsak element verige ustvarjene dodane vrednosti tako prispeva k trajnostnemu razvoju.

Vorarlberška občina **Ludesch** je prejela stransko nagrado za projekt „Hiša prihodnosti – občinski center Ludesch“. Gre za prvo stavbo te kategorije in velikosti v Avstriji, za katero je bil opravljen certifikacijski postopek v skladu s standardi pasivne gradnje. Celovita predstavitev pilotnega projekta je zajeta v okviru programa „Hiša prihodnosti“. Namen projekta je bil tudi drugim investitorjem omogočiti uporabo pridobljenih spoznanj. Poleg energetske zasnove, po kateri se lahko zgledujejo druge občine, je žirija pohvalila tudi inovativen proces participacije.

Stransko nagrado je prejela tudi **Medobčinska mreža Auerbergland**, v kateri je združenih enajst švabskih in zgornjebavarskih občin. Te od leta 1993 dalje razvoj domače regije usmerjajo v doseganje skupno izdelanih ciljev, pri čemer jih vodi ideja integriranega in trajnostnega razvoja podeželja. Prav sodelovanje na medobčinski ravni omogoča mreži izvedbo projektov, ki jih občine v taki obliki same verjetno nikoli ne bi mogle uresničiti.

Andreas Götz

Smisel in namen tematskih poti: kateri so dejavniki njihove uspešnosti?

- nadaljevanje z naslovne strani -

23. junija 2006 bo v nemškem mestu Leutkirch im Allgäu, in sicer v Schmidsfeldnu, bo o gornji temi potekala 4. tematska Dynalpova delavnica.

Število občin, kjer so zasnovali ali pa načrtujejo tematske in doživljajske poti, je vedno večje. V teh projektih je skrito veliko energije in prizadevanj. Kako pa je z ustvarjanjem vrednosti na regionalni ravni? Katere regionalne razvojne spodbude lahko izvirajo iz tematskih in doživljajskih poti? Kateri pogoji morajo biti izpolnjeni za to? Katerim napakam se je mogoče izogniti?

Cilj delavnice je izmenjava mnenj in informacij o teh vprašanjih z drugimi občinami, pridobitev spod-

bud in idej za izvajanje v lastnem kraju in osvojitve novih načinov razmišljanja o razvoju tematskih in doživljajskih poti.

V zadnjih dveh letih je tako Delovna skupnost za ohranjanje tradicionalne kulture v württemberškem Allgäu zasnovala več tematskih poti v okviru projekta DYNALP. O vseh poteh (npr. o jezerski plošči v Kißleggu, močvirju Arrisrieder Moos, deželi kapel ali po sledih steklopihačev) so na voljo zloženke z navodilom in pojasnili, ki obiskovalce opozarjajo na značilnosti določenega območja.

Schmidsfelden, ki leži ob vznožju predalpskega hribovja Adelegg, je ena od redkih dobro ohranjenih steklopihaških vasi v Nemčiji. Konec osemdesetih so ta skoraj povsem izumrli kraj z mogočno steklarno ponovno oživili, v kar je bilo vložena veliko dela in truda. Danes v Schmidsfeldnu spet izdelujejo čudo-

vite izdelke iz stekla. V obnovljeni steklarni so uredili muzej, v nekdanjem skladišču stekla pa je „naravovarstvena postaja“ s prirodnoslovno razstavo. V kraju spet živi pribl. 40 prebivalcev. Na steklopihaški poti, ki jo nameravajo urediti, bodo obiskovalci postali priče razcveta, ki ga je steklarstvo doživelo v 19. stoletju.

Predstavitev konkretnih primerov

Dopoldne bodo udeleženci imeli priložnost za izmenjavo izkušenj, povezanih s tematskimi potmi. Občine članice iz württemberskega Allgäua, Vorarlberga in Švice bodo nato predstavila konkretne primere, dopoldanski del pa bo zaključilo predavanje o

dejavnih uspešnosti tematskih poti. Popoldne se bodo udeleženci razdelili v delovne skupine in se sprehodili po prihodnji steklopihaški poti. Ob tej priložnosti bodo tudi pripravili konkretna vprašanja.

Podroben program je objavljen na domači strani projekta www.dynalp.org. Delavnica bo potekala v nemškem jeziku, udeležba je brezplačna. Stroške prehrane krije organizator.

Katrin Löning

**Prijava na:
info@alpenallianz.org**

Doslej tri tematske delavnice v okviru projekta DYNALP

Ur. - Ker je pogled prek lastnega plota, s tem pa izmenjava izkušenj in informacij z drugimi občini oziroma regijami pomembna zlasti s transnacionalnega vidika, smo v okviru projekta DYNALP začeli organizirati tematske delavnice.

Vsaka delavnica - doslej so se zvrstile tri - je bila posvečena določeni temi, udeležili pa so se jih predstavniki občin oz. regij, ki so zanje izrazile zanimanje. Pomembno je bilo, da so bili predstavljeni konkretni projekti. V moderiranih delovnih skupinah je šlo predvsem za izmenjavo izkušenj, pomislekov in problemov ter za predloge in možnosti njihovega reševanja.

Priložnost za izmenjavo izkušenj in učenje drug od drugega sta naletela na tako velik odmev, da bodo v prihodnje tudi po tem, ko se bo projekt zaključil, organizirane ena do dve delavnici na leto.

1. tematska delavnica DYNALP „Razvoj krajine in varstvo narave - suhi zidovi, visokodebelni sadovnjaki in žive meje“ Röthis (Avstrija), 11. 3. 2005

Rešitve za razvoj krajine in varstvo narave, ki izhajajo iz prakse, so v petih uvodnih predavanjih predstavile občine Trimmis (Švica), regija Comprensorio Montano del Pordenonese v Furlaniji (Italija), občina Caneva (Italija), občina Röthis (Avstrija) in regija Vorderland (Avstrija). Predavatelji tudi sami sodelujejo pri izvajanju posameznih projektov, zato niso poročali le o uspehih, temveč so opozorili tudi na težave. Sledil je ogled suhih zidov v Röthisu. Popoldne so se

udeleženci razdelili v tri moderirane delovne skupine, kjer so razpravljali o temah, kot so: obveščanje in sodelovanje javnosti (vključevanje prebivalcev v izvajanje projektov, odnosi z javnostmi itd.), ekonomski vidiki (vključevanje kmetijstva, trženje, verige ustvarjanja dodane vrednosti, sodelovanje z lokalnimi gostinci itd.), izobraževanje in delo (delovna mesta, program za preprečevanje brezposelnosti mladih itd.).

Koncept, ki ga je pripravilo vodstvo projekta, se je izkazal za uspešnega, saj se je na prvem tovrstnem mednarodnem srečanju, namenjenem izmenjavi izkušenj in pogledov, zbralo okoli 60 udeležencev (Avstrija, Italija, Švica, Lihtenštajn), ki so izrazili svoje navdušenje nad delavnico in jo tudi zelo pozitivno ocenili.

Ogled suhih zidov v Röthisu (A).

V Werfenwengu (A) so udeležencem predstavili možnosti, kako je mogoče biti v turistični občini mobilni tudi brez avtomobila.

2. tematska delavnica DYNALP
Podeželski turizem in veriga
ustvarjanja dodane vrednosti na regionalni ravni
Budoia (Italija), 5. maj 2005

Delavnica je bila namenjena zlasti izmenjavi izkušenj in iskanju v prakso usmerjenih rešitev problemov na naslednjih področjih:

predstavitev možnosti za ustvarjanje večje dodane vrednosti na regionalni ravni s sklepanjem partnerstev med turizmom in drugimi področji gospodarstva; informacije o morebitnih priložnostih, problemih in konfliktnih interesov ter njihovo obvladovanje pri določanju zavarovanih območij; prikaz možnosti za povečanje vrednosti narave in kulturne krajine s pomočjo turizma in kmetijstva.

Uvodna predavanja so pripravile občine oz. regije St-Martin (Švica), Mittelberg (Avstrija), Malcantone (Švica) in Comprensorio Montano del Pordenonese

(Italija). V popoldanskem času je bil na programu ogled projektov na terenu. Udeleženci so se razdelili po delovnih skupinah in razpravljali o vprašanih, kot so nadregionalno in čezmejno sodelovanje, sodelovanje javnosti in konflikti ter veriga ustvarjanja dodane vrednosti in regionalni proizvodi.

40 udeležencev je tudi to delavnico, na kateri so sodelovali zelo intenzivno, ocenilo kot zelo informativno.

3. tematska delavnica DYNALP
Turizem – mobilni brez avtomobila:
trajnostne oblike mobilnosti
v lokalnih skupnosti
Werfenweng (Avstrija), 27. oktober 2005

Motorizirani individualni promet je problematičen zlasti v turističnih krajih, saj počitniški gostje pričakujejo tišino, neokrnjeno krajino in čist zrak in zato niso posebno navdušeni nad negativnimi posledicami, ki jih prinaša mobilnost. Nasprotno pa lahko trajnostne oblike mobilnosti v turističnih krajih izboljšajo kakovost življenja domačinov in turistov, s tem pa tudi konkurenčnost posameznega kraja.

Na delavnici so se zvrstila različna predavanja („Zahteve za integrativne koncepte mobilnosti“, „Počitnice z avtomobilom na primeru občine Werfenweng“, „Okolju prijazna mobilnost v italijanskem Naravnem parku Adamello Brental“, „Xeismobil - občin uresničuje svojo ekomobilno vizijo“). Sledilo je delo v skupinah, kjer so obravnavali teme, kot so sodelovanje občin na področju upravljanja mobilnosti, inovativne rešitve za prihod in odhod gostov in „ekološka mobilnost na krajevni ravni. Tudi tokrat so si udeleženci lahko izmenjali izkušnje.

Podrobnejše poročilo o vseh delavnicah bo objavljeno v zaključnem poročilu o poteku projekta DYNALP, ki bo predvidoma predstavljeno na zaključnem posvetu maja letos.

Novе članice

Chiemgauske alpske občine

12 občin
 Število prebivalcev: 53.000
 Površina: 580 km²
 Nadmorska višina: 550 metri

Na začetku letošnjega leta se je našemu omrežju pridružilo 12 alpskih občin iz deželnega okraja Traunstein na Zgornjem Bavarskem v Nemčiji, in sicer kot regija Chiemgauske alpske občine. To so občine Berge, Grabenstätt, Grassau, Inzell, Marquartstein, Reit im Winkl, Ruhpolding, Schleching, Siegsdorf, Staudach-Egerndach, Übersee in Unterwössen. Leta 2001 je Občina Schleching sodelovala na natečaju „Obči-

na prihodnosti" in prejela glavno nagrado.

Gospodarstvo te regije v veliki meri sooblikujejo turizem, kmetijstvo in obrt. V občinah je več kot 27.000 počitniških postelj, letno zabeležijo 3,4 mio. nočitev. Tamkajšnja narava in krajina se odlikujeta po visoki stopnji biotske raznovrstnosti in velikem deležu zavarovanih površin.

Kontaktni naslov nove članice je društvo Ökomodell Achenal, ki že sodeluje pri projektu DYNALP (www.oekomodell.de).

Thomas Probst

Združenje občin Pays des Ecrins

Število občin: 9

Število (stalnega) prebivalstva: 6.000

Površina: 460 km²

Nadmorska višina: med 950 in 4.102 metri

Območje Pays des Ecrins, ki se razprostira od doline reke Durance do visokogorja, je zelo raznoliko: smučišča Puy Saint Vincent in Pelvoux - Vallouise mejijo po eni strani na Narodni park Ecrins, po drugi strani pa na območja, ki jih je zaznamovala dolga industrijska tradicija in mreža državnih cest in železniških prog. V času glavne turistične sezone se lahko število prebivalcev tega območja povzpne tudi na 30.000.

Poiskati ravnovesje med temi prostori in prebivalci, zagotoviti današnjim in prihodnjim prebivalcem visoko kakovost življenja - vs e to so izzivi, s katerimi se občine ((L'Argentière la Bessée, Pelvoux, Vallouise, Puy Saint Vincent, Les Vigneaux, Saint Martin de Queyrières, La Roche de Rame, Champcella, Freissinières) želijo spopasti v okviru združenja občin. Združenje deluje zlasti na področju prometa, javnih storitev (otroške jasli, šport itd.), spodbujanja turizma ter ravnanja z odpadnimi vodami in odpadki, gospodarskega razvoja in poselitve.

S pristopom k Omrežju občin „Povezanost v Alpah“ želi združenje deliti svoje izkušnje z drugimi alpskimi občinami in se istočasno učiti iz izkušenj drugih, še zlasti glede prometa in trajnostnega prostorskega planiranja. Združenje občin išče v okviru trajnostne razvojne politike ustrezne rešitve za vzpostavitev novih povezav med posameznimi dejavniki v regiji (smučišča, vasi, narodni park itd).

Claire Simon, CIPRA-Francija
Nicolas Pons, Združenje občin

Občina Hasliberg

Število prebivalcev: 1.224

Površina: 42 km²

Nadmorska višina: 700 m do 2.534 m

Na sončni terasi nad dolino Haslital se razprostirajo štiri naselja, ki so raztresena po celotnem območju občine Hasliberg. Listine te kraje prvič omenjajo leta 1255. Leta 1834 je Hasliberg postal občina. Več stoletij so Hasliberžani živeli od samooskrbnega kmetijstva. Hasliberg so turisti odkrili šele s povezavo na železnico in ceste na začetku 20. stoletja. Vse do izbruha 1. svetovne vojne je turizem doživel prvi vzpon, od leta 1960 dalje, ko je bila zgrajena gorska železnica, pa se je Hasliberg razvil v poletni in zimski počitniški kraj, ki je prijazen zlasti do družin. Število kmetij se je v zadnjih 25 letih prepolovilo. Pomemben delodajalec so danes gorske železnice, rehabilitacijska klinika Haslibergerhof in mednarodna zasebna šola Ecole d'Humanité.

Peter Marty

Iz naših občin

Ekskurzija občine St-Martin v regijski naravni park Vercors v Franciji

Občina St-Martin, ki leži v dolini Val d'Hérens v Spodnjem Valaisu, izvaja v vlogi članice Omrežja občin zvezni pilotni projekt, katerega pglavitna cilja sta ohranjanje tradicionalne kulturne krajine in razvoj ponudbe podeželskega turizma. Okoli 20 predstavnikov občine in posameznih projektov je oktobra 2005 izkoristilo priložnost in se udeležilo tridnevnega študijskega potovanja v regijski naravni park Vercors, ki so ga organizirali koordinatorji združenja zahodnošvicarskih občin. Seznaniti se je bilo mogoče s ponudbo podeželskega turizma in projekti o trženju na regionalni ravni. Obisk inštitucije AFRAT, ki se že štiri desetletja posveča izobraževanju in usposabljanju podeželskega prebivalstva na področju sonaravnega turizma, je odprl zanimive nove poglede in perspekti-

Regija Werdenberg je občini Silenen po poplavah ponudila hitro pomoč brez birokratskih ovir.

ve. Izmenjava mnenj s krajevnimi proizvajalci je dala številne nove spodbude za projekt v dolini Val d'Hérens, obenem pa so lahko tamkajšnje občine podrobneje spoznale Omrežje občin «Povezanost v Alpah».

Peter Marty

Prijateljstvo prek meja

Neurje, ki je konec avgusta zajelo številne kraje v Švici, je povzročilo ogromno škodo, tako tudi v vasi Bristen, ki leži na območju občine Silenen. Regija Werdenberg in društvo „Povezanost v Alpah Švica“ so švicarskim žrtvam poplav takoj priskočili na pomoč. V času predstavitve naravnega parka na razstavi werdenberške industrije in obrti (WIGA 2005) je bilo za prizadete v Silenenu zbranih 10.000 CHF.

Sicer nedolžen vaški potok je uničil varovalne nasepe in v vasi za seboj pustil pravo opustošenje. V tridesetih minutah je bilo treba evakuirati več kot 80 oseb. Za stavbe in nepremičnine ni bilo več pomoči. Skupna škoda je bila ocenjena na več kot 15 mio. CHF. Vas je zasulo več kot 500.000 m³ gruščja, zgrajen je bil ogromen zasilni jez na bregu potoka, ostale so samo ruševine stanovanjskih hiš in hlevov, uničenih je bilo več kot 80 osebnih avtomobilov, pri vsaki hiši je bilo treba zgraditi zasilno napeljavo in kanale, saj je odneslo celotno infrastrukturo (voda, elektrika, odpadne vode, telefon).

Regija Werdenberg se je pri švicarskem koordinacijskem organu takoj pozanimala, katero partnersko občino je ujma še posebej prizadela, in se nato zelo hitro odzvala s pomočjo. Ta primer kaže, da pri Omrežju občin ne gre le za izmenjavo izkušenj in inovativnega reševanja različnih problemov, temveč tudi za konkretno sodelovanje in pomoč. Ali z drugimi besedami: gre za prijateljstvo, ki seže prek meja.

Ulf Zimmermann

Stalni sekretariat Alpske konvencije

Alpska konvencija je v 9. členu predvidela možnost ustanovitve Stalnega sekretariata. Po dolgotrajni razpravi je bil Stalni sekretariat ustanovljen na VII. Alpski konferenci leta 2002 v Me-

ranu v Italiji. Sedež sekretariata je v Zlati strešici v Innsbrucku, podružnica pa v Bolzanu v stavbi Evropske akademije (EURAC). Stalni sekretariat je bil ustanovljen z namenom, da bi organe

Alpenkonvention. Convention alpine. Convenzione delle Alpi. Alpska konvencija

Alpske konvencije (Alpska konferenca, Stalni odbor, delovne skupine) podprl pri izvajanju njihovih dejavnosti.

Sekretariat poleg opravljanja upravnih nalog usklajuje in podpira konkretne dejavnosti na področju uresničevanja Alpske konvencije. Druga zelo pomembna naloga so tudi odnosi z javnostmi, ki jo sekretariat opravlja za Alpsko konvencijo. V zadnjem času se sekretariat še posebej posveča tej nalogi, saj na podlagi konkretnih sporazumov o sodelovanju intenzivno sodeluje z mrežami in organizacijami, ki se zavzemajo za izvajanje Alpske konvencije. Poleg tega je naloga sekretariata tudi usklajevanje dejavnosti na področju raziskovanja Alp (SOIA - sistem opazovanja in informiranja o Alpah). Omenjene dejavnosti potekajo v podružnici sekretariata v Bolzanu.

V Stalnem sekretariatu v Innsbrucku je trenutno zaposlenih pet delavcev, poslovodeči generalni sekretar je Ruggero Schleicher-Tappeser. Po vzpostavitvi vseh struktur je sedaj glavna naloga sekretariata, da se intenzivneje posveti širši javnosti in jo tako seznanja z dejavnostmi in cilji Alpske konvencije.

Sodelovanje z drugimi ustanovami in mrežami

Stalni sekretariat Alpske konvencije sodeluje z mrežami, ki delujejo na območju Alp, in tako poskuša omogočiti sinergije za konkretno izvajanje Alpske konvencije v posameznih državah.

Iz tega izhaja, da je treba z ustreznimi ustanovami oz. organizacijami sodelovati na podlagi partnerstva. To partnersko sodelovanje je opredeljeno v skupnih delovnih programih. Pri tem je vsakokrat podlaga za to dogovor o sodelovanju (Memorandum of Understanding - MoU) ali katera druga oblika sporazuma, ki ga skleneta oba partnerja.

Z vključevanjem novih partnerjev se bo mreža širila v okviru Stalnega sekretariata. Vzpostavljanje mrež na celotnem območju Alp je ena od prednostnih nalog Večletnega programa dela Alpske konference za obdobje 2005-2010, ki je bil prvič sprejet na VIII. Alpski konferenci.

Vsaka ustanova, ki se pri svojem delu zavzema za izvajanje Alpske konference, lahko Stalni sekretariat zaprosi za sklenitev dogovora o sodelovanju oz. druge oblike sodelovanja. Po ugodni rešitvi zaprosila

lahko oba partnerja podpišeta dogovor o sodelovanju. Skupne dejavnosti se izvajajo v sodelovanju s partnerji. Tako bo na primer v sodelovanju z IS „Alpsko mesto leta“ spomladi prihodnje leto organiziran seminar o zavarovanih območjih v bližini mest. Doslej sta bili z organizacijami, ki delujejo na območju Alp, podpisana dva dogovora o sodelovanju:

- dogovor o sodelovanju med Stalnim sekretariatom in Omrežjem občin „Povezanost v Alpah“, sklenjen na VIII. Alpski konferenci, in
- dogovor o sodelovanju med Stalnim sekretariatom in projektom VIA ALPINA, sklenjen 9. februarja 2005, ter
- sporazum o sodelovanju med DS alpskih mest, IS „Alpsko mesto leta“ in Stalnim sekretariatom, sklenjen 27. aprila 2005.

Dejavnosti, ki se izvajajo v sodelovanju z Omrežjem občin „Povezanost v Alpah“

Dejavnost, ki jo skupaj izvajata Omrežje občin in Stalni sekretariat, je sodelovanje sekretariata v organih Omrežja občin. Poleg tega je Omrežje občin vabljeno na vse seje Stalnega sekretariata Alpske konvencije, s čimer je zagotovljena redna izmenjava informacij med obema organizacijama.

Stalni sekretariat tudi finančno prispeva k izdaji posameznih številk informativnega glasila Omrežja občin. Poleg tega Stalni sekretariat sodeluje z vsebinskimi prispevki na različnih konferencah in seminarjih, ki jih organizira Omrežje občin, tako na letošnji konferenci konec oktobra v Bad Reichenhallu, posvečeni pomembni temi - vodi v Alpski konvenciji. Omrežje občin „Povezanost v Alpah“ je tudi naš zanesljiv partner pri reševanju vprašanj, povezanih z razvojem na lokalni ravni in na ravni manjših regij.

Če povzamemo, lahko cilj sodelovanja Stalnega sekretariata Alpske konvencije z Omrežjem občin označimo kot instrument Alpske konvencije, s katerim naj bi se cilji Alpske konvencije tesneje povezovali s konkretnimi projekti na lokalni ravni in na ravni manjših regij. V tem smislu je treba predvsem lokalno prebivalstvo podrobno seznaniti z Alpsko konvencijo in krepiti njihovo zavest o trajnostnem razvoju ter tako opozoriti na razvojne možnosti, ki jih nudi Alpska konvencija.

Dr. Igor Roblek

Informacije o Alpski konvenciji:

Stalni sekretariat Alpske konvencije

T +43/(0)512/588589-0,

F +43/(0)512/588589-20

E sekretariat@alpcconv.org

KOLEDAR PRIREDITEV 2006

18.-20. maj	Zaključni posvet DYNALP in uvodna prireditev za DYNALP2, Bad Hindelang (Nemčija)
9. in 10. junij	Skupščina članic „Povezanosti v Alpah Avstrija“, Narodni park Apneniške Alpe (Avstrija)
23. junij	Delavnica o tematskih poteh, Leutkirch (Nemčija)
5. oktober	Delavnica o opredeliti pomena, ki ga ima švicarska občinska mreža, v sodelovanju z Zveznim uradom za prostorski razvoj (ARE), Malcantone (Švica)
6. oktober	Skupščina članic „Povezanosti v Alpah Švica“, Malcantone (Švica)
6. in 7. oktober	Letna konferenca in skupščina članic, Malcantone (Švica)

Predsedstvo:

Rainer Siegele (Mäder/A), predsednik
 Antonio Zambon (Budoia/I), podpredsednik
 Daniel Hilti (Schaan/FL)
 Walter Grath (Oberstaufen/D)
 Jure Zerjav (Kranjska Gora/SLO)
 Rudolf Lippuner (Grabs/CH)

Impresum:

Izdajatelj in založnik: Gemeinde-Netzwerk „Allianz in den Alpen“ e.V. – Réseau de communes „Alliance dans les Alpes“ – Rete di comuni „Alleanza nelle Alpi“ – Omrežje občin „Povezanost v Alpah“

Rainer Siegele, Gemeindeamt Mäder, Alte Schulstr. 7, A-6841 Mäder, tel.: ++43/5523/52860-0, faks DW 20, e-pošta: r.siegele@maeder.at, www.povezanostvalpah.org
 Ur., Oblikovanje: Rainer Siegele, Elke Klien, Gabriele Greußing
 Prevodi: francoščina – Breuß Christine; italijanščina – Y' #Ü"
 Guidi Chiara, slovenščina Leskovic-Uršič Nataša
 Fotografija: arhiv Omrežja; Občina Hasliberg, Communautés de communes du Pays des Ecrins, Region Werdenberg, Biosphärenpark Großwalsertal, Zimmermann Ulf
 Tisk: Color-Druck, Götzis (A)
 Celotna naklada: 2.000 izvodov
 Tiskano na recikliranem tiskovnem in pisalnem papirju Cyclus-Recycling iz 100% starega papirja, ki ustreza zahtevam avstrijskega ekološkega znaka, Nordic Ecolabel.